

Cudzoziemiec pracujący w Polsce musi:

- posiadać podstawę legalnego pobytu, np. odpowiednią, wydaną przez Polskę wizę lub zezwolenie na pobyt;
- posiadać dokument dopuszczający do polskiego rynku pracy (lub być zwolnionym z tego wymogu):
 - zezwolenie na pracę lub
 - zezwolenie na pracę sezonową lub
 - zezwolenie na pobyt czasowy i pracę (tzw. zezwolenie jednolite) lub
 - oświadczenie o powierzeniu pracy cudzoziemcowi (jest wydawane tylko dla obywateli 5 państw: Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii i Ukrainy);Istnieje też *Powiadomienie o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy* – skierowane wyłącznie do obywateli Ukrainy.
- zawrzeć z pracodawcą umowę dotyczącą pracy w formie pisemnej, w języku zrozumiałym dla cudzoziemca;
- wykonywać pracę wyłącznie na rzecz pracodawcy wskazanego w zezwoleniu lub oświadczeniu, na warunkach zawartych w tym dokumencie.

Cudzoziemcy z państw trzecich (osoby niebędące obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo Szwajcarii) pracują w Polsce głównie na **zezwoleńiach na pracę** lub **zezwoleńiach na pracę sezonową**. O te dokumenty występuje do urzędu pracodawca.

Dokument uprawniający cudzoziemca do pracy w Polsce	Zezwolenie na pracę	Zezwolenie na pracę sezonową
Przeznaczony dla	wszyscy cudzoziemcy z krajów trzecich (spoza UE/EOG i Szwajcarii)	wszyscy cudzoziemcy z krajów trzecich (spoza UE/EOG i Szwajcarii)
Wydawany przez	Urząd Wojewódzki	Powiatowy Urząd Pracy
Sekcje gospodarki	wszystkie sekcje PKD poza sezonowymi	prace sezonowe (głównie rolnictwo i częściowo turystyka)
Ustawowy czas na wydanie w sprawach nie wymagających wyjaśnień	do 30 dni	do 7 dni
Długość okresu zatrudnienia	do 3 lat	do 9 miesięcy w roku kalendarzowym

Gdzie cudzoziemiec może znaleźć informacje o pracy w Polsce:

Wortal Publicznych Służb Zatrudnienia – <https://psz.praca.gov.pl/dla-bezrobotnych-i-poszukujacych-pracy/dla-cudzoziemcow>

Centralna Baza Ofert Pracy – <https://oferty.praca.gov.pl/portal>

Dedykowane dla cudzoziemców oferty pracy w Polsce i wydarzenia organizowane przez urzędy pracy publikowane są w różnych wersjach językowych.

Aplikacja e-praca z dostępem do tysięcy ofert pracy na urządzeniach mobilnych.

Prywatne agencje zatrudnienia - legalnie działające agencje posiadają aktualny wpis w Krajowym Rejestrze Agencji Zatrudnienia. Przed nawiązaniem współpracy z daną agencją możesz sprawdzić jej działalność pod adresem: <https://stor.praca.gov.pl/portal/#/kraj>

UWAGA! Agencje nie pobierają od poszukujących pracy opłat za pośrednictwo! Mogą jedynie pobierać opłaty np. za tłumaczenie dokumentów w przypadku kierowania do pracy za granicą.

Agencja zatrudnienia świadcząca usługę pośrednictwa pracy i kierująca cudzoziemca do pracy u polskiego pracodawcy **ma obowiązek zawierania z cudzoziemcem pisemnej umowy**.

Zasady podjęcia legalnej pracy w Polsce przez cudzoziemca:

- **O wydanie dla danego cudzoziemca zezwolenia na pracę lub zezwolenia na pracę sezonową do właściwego urzędu występuje pracodawca.** **Cudzoziemcy zwolnieni** z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę, zezwolenia jednolitego lub oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy, to np.: -> obywatele UE, EOG i Szwajcarii, -> posiadający **Kartę Polaka**, zezwolenie na pobyt stały lub status rezydenta długoterminowego UE, -> **studenci studiów stacjonarnych**, -> zatrudnieni w uczelni w charakterze **nauczyciela akademickiego**, -> **pracownicy naukowci** oraz **pracownicy badawczo-techniczni**, -> posiadający

zezwoleńia na pobyt czasowy m.in. ze względu na zawarcie związku małżeńskiego z obywatelem polskim.

- Wydane przez urząd **zezwoleńie pracodawca powinien przekazać cudzoziemcowi**.

Każde zezwolenie oraz oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi określa warunki pracy w Polsce, w tym m.in.: rodzaj umowy, stanowisko, wymiar etatu lub liczbę godzin pracy w tygodniu lub w miesiącu oraz najniższe wynagrodzenie, jakie powinien otrzymywać cudzoziemiec pracujący na danym stanowisku.

- **Zezwolenie** lub oświadczenie **umożliwia** przyszłemu pracownikowi **uzyskanie właściwej wizy** w konsulacie RP w kraju swojego pochodzenia.

- **Pracodawca ma obowiązek zawarcia z cudzoziemcem umowy w formie pisemnej** oraz przedstawienia tłumaczenia umowy w języku zrozumiałym dla cudzoziemca. Ponadto przed powierzeniem pracy cudzoziemcowi ma on obowiązek przekazania kopii umowy zawartej z cudzoziemcem w formie elektronicznej do organu, który wydał zezwolenie na pracę.

Rodzaj umowy pomiędzy cudzoziemcem a pracodawcą musi być dostosowany do charakteru pracy. **Najwięcej uprawnień zapewnia cudzoziemcowi „umowa o pracę”**. Zawierane są też umowy cywilnoprawne, np. „umowa zlecenia” lub „umowa o dzieło”, a w przypadku prac sezonowych – „umowa o pomocy przy zbiorach”.

- Cudzoziemiec ma obowiązek udostępnić pracodawcy dokument pobytowy w celu **skopiowania** na potrzeby ewentualnej kontroli.
- Za nielegalne powierzenie pracy cudzoziemcowi grożą **surowe kary**.

Dokumenty dopuszczające do polskiego rynku pracy, o które może wystąpić pracownik:

Cudzoziemiec przebywający legalnie w Polsce może osobiście złożyć do właściwego wojewody **wniosek o wydanie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę**, jeżeli zamierza przebywać w Polsce dłużej niż 3 miesiące, a

celem jego pobytu jest wykonywanie pracy. Zezwolenie może zostać udzielone na okres nie dłuższy niż 3 lata – czas zależy od terminu, na jaki pracodawca powierzy cudzoziemcowi wykonywanie pracy.

Wniosek cudzoziemiec składa nie później niż w ostatnim dniu legalnego pobytu na terytorium Polski. Przy składaniu wniosku cudzoziemiec ma obowiązek złożyć odciski linii papilarnych. **Cudzoziemiec może legalnie pracować w oczekiwaniu na zezwolenie na pobyt czasowy i pracę** (m.in. pod warunkiem uzyskania pieczętki w paszporcie, potwierdzającej złożenie wniosku o zezwolenie jednolite na pobyt i pracę). Gdy cudzoziemiec posiada już zezwolenie na pobyt i pracę, a zmienił pracodawcę, uzyskał uprawnienie do wykonywania pracy bez zezwolenia na pracę, nastąpiła zmiana pracodawcy użytkownika, zmieniły się warunki zatrudnienia określone w zezwoleniu, powinien złożyć **wniosek o zmianę zezwolenia na pobyt czasowy i pracę**. Przy zmianie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę okres ważności zezwolenia nie ulega zmianie.

Korzyści dla cudzoziemca z legalnej pracy w Polsce:

- **Podlegasz ochronie gwarantowanej przez ustawę (Kodeks pracy)**, jeżeli podstawą świadczenia pracy jest umowa o pracę, która daje najwięcej praw i najszerszą ochronę pracownikowi.

Pracodawca ma obowiązek zapewnić cudzoziemcowi:

- wynagrodzenie co najmniej w minimalnej wysokości (od stycznia 2025 r. wynosi 4 666 zł brutto), a przy umowie zlecenia - minimalną stawkę godzinową (30,50 zł brutto za 1 godz. pracy).
- dodatkowe wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, nocnych lub w dni wolne od pracy (niedziele i święta);

Pracownik ma prawo do:

- płatnego urlopu wypoczynkowego i wynagrodzenia za okres choroby,
- ochrony przed rozwiązaniem umowy przez pracodawcę, gdy przebywa na zwolnieniu chorobowym, jest w trakcie urlopu, w wieku przedemerytalnym lub w ciąży.

- **Podlegasz ubezpieczeniu społecznemu i zdrowotnemu** – zakres różni się w zależności od umowy.

- **Możesz korzystać nieodpłatnie z opieki medycznej** – w publicznych szpitalach lub przychodniach.
- **Masz prawo zarejestrować się** w powiatowym urzędzie pracy **jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy** – gdy utracisz pracę w Polsce i posiadasz jeden z określonych tytułów pobytowych.
- W przypadku nieprawidłowości w zatrudnieniu **możesz korzystać z pomocy:**
 - Państwowej Inspekcji Pracy,
 - Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
 - Centrum Informacyjno-Konsultacyjnego Służb Zatrudnienia Zielona Linia,
 - ambasad i konsulatówlub wnieść sprawę do sądu pracy.

Więcej informacji w tym zakresie można znaleźć także na Portalu PSZ: <https://psz.praca.gov.pl>

Rady dla cudzoziemców szukających pracy w Polsce:

Nie oddawaj nikomu paszportu ani dokumentu tożsamości – żaden urząd pracy tego nie wymaga.

Przed przyjazdem do Polski zweryfikuj pracodawcę oferującego pracę – skontaktuj się z nim telefonicznie, poszukaj opinii w Internecie. Informacje o pracodawcach można również znaleźć w:

- rejestrze REGON - <https://wyszukiwarkaregon.stat.gov.pl/appBIR/index.aspx>
- Krajowym Rejestrze Sądowym - <https://ekrs.ms.gov.pl/web/wyszukiwarka-krs/strona-glowna/index.html>

Nie podpisuj umowy, której nie rozumiesz!

Pracodawca musi zawrzeć z Tobą umowę w formie pisemnej, w języku zrozumiałym dla Ciebie. Upewnij się, że w pełni rozumiałeś treść podpisanej umowy.

W razie zagrożenia możesz skorzystać z pomocy:

Portal o przeciwdziałaniu handlowi ludźmi

www.gov.pl/web/handel-ludzmi

tel. zaufania +48 22 628 01 20, +48 22 628 99 99

Fundacja La Strada - Fundacja przeciwko handlowi ludźmi i niewolnictwu

<https://strada.org.pl/> | tel. +48 605 687 750

Policja tel. **997** lub **112**

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

PRACA W POLSCE

INFORMATOR DLA

CUDZOZIEMCÓW

Z PAŃSTW TRZECICH